

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY 2021/22
STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA JESENÍK

Mgr. Jakub Senci

JESENÍK 2021/2022

Obsah

1.	Úvod.....	1
1.1.	Činnost metodika prevence.....	1
2.	Charakteristika školy.....	1
2.1.	Zaměření školy.....	1
2.2.	Umístění školy	2
2.3.	Důležité kontakty	2
2.4.	Riziková místa	3
2.5.	Schránka důvěry.....	3
2.6.	Nástěnka školního metodika prevence.....	3
3.	Cíle	3
3.1.	Úvod.....	3
3.2.	Krátkodobé cíle	3
3.3.	Dlouhodobé cíle	4
3.4.	Swot analýza	4
4.	Spolupráce	4
4.1.	Spolupráce s kolegy	4
4.2.	Aktivity pro rodiče	4
4.3.	Swot analýza spolupráce	5
5.	Aktivity pro žáky na školní rok 2021 – 2022.....	5
6.	Všeobecná prevence v rámci školního vzdělávací programu	5
7.	Konkrétní aktivity	8
8.	Evaluaace ŠMP a ŠMP	9
8.1.	Zhodnocení preventivních aktivit	9
8.2.	Zhodnocení vzdělání pedagogických pracovníků.....	9
8.3.	Zmapování rizikového chování.....	10
8.4.	Výskyt rizikového chování	10

8.5.	Evaluace preventivních aktivit.....	10
8.6.	Plány na další období.....	10
9.	Legislativa.....	11
9.1.	Seznam legislativy ŠMP.....	11
9.2.	Seznam využívané strategie ŠMP.....	12
9.3.	Metodické pokyny pro ŠMP.....	12
10.	Zdroje.....	13
11.	Seznam použitých zkratk.....	14
12.	Síť kontaktů.....	14
13.	Seznam použité literatury.....	16

1. ÚVOD

1.1. Činnost metodika prevence

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené na:

- a) prevenci školní neúspěšnosti,
- b) primární prevenci sociálně patologických jevů,
- c) kariérové poradenství integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- d) odbornou podporu při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- e) péči o vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků,
- f) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či výukovými obtížemi a vytváření předpokladů pro jejich snižování a
- g) metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Zaměření školy

Jsme technicky orientovanou školou, která nabízí maturitní obory, učební obory a nástavbová studia strojírenského, stavebního a informačně technologického zaměření. Momentálně se ve škole nachází 286 žáků v 8 oborech (Informační technologie, Strojírenství, Stavebnictví, Obráběč kovů, Strojní mechanik, Elektrikář, Zedník a Instalatér).

2.4. Riziková místa

- Škola je členěna mezi 2 budovy, kterou jsou vzdálené cca. 200 metrů. Budova pro teoretickou výuku a budova pro praktickou výuku – přechod mezi budovami.
- Šatny – žákovský východ – možnost ukrytí se před dozorem
- Vestibul – vstup na internát, kde se vchází přes vestibul (nutnost dozoru)
- Toalety (v každém patře) – možnost ukrytí se před dozorem
- Prostor před sportovní halou

2.5. Schránka důvěry

Schránka důvěry je umístěna v přízemí na budově teoretické výuky u vstupu do výtahu.

2.6. Nástěnka školního metodika prevence

Je umístěna ve 4. patře v budově teoretické výuky u kabinetu 405. Další nástěnky jsou umístěny v mezipatrech (Informace zájmové, odborné, protidrogové, organizační a žákovské.)

3. CÍLE

3.1. Úvod

Tento preventivní program vychází z myšlenky, že **nejlepší prevencí sociálně patologických jevů je získat žáky pro zdravý způsob života** a seznámit mládež s možnostmi aktivního a hodnotně tráveného volného času. Napomáhat k budování sociálních dovedností a dovednostem sebe ovlivnění. Zvýšit odolnost mládeže vůči sociálně patologickým jevům, osobním problémům, dlouhodobému stresu a frustraci, které by někteří jedinci mohli řešit záškoláctvím nebo únikem k drogám.

3.2. Krátkodobé cíle

- Rozšíření do podvědomí členů pedagogického sboru práci školního metodika prevence a výchovného poradce
- Rozšíření spolupráce metodika prevence s vedením školy pomocí pravidelných setkání

- Hospitace, případná pomoc metodika prevence při vedením třídních hodin třídními učiteli

3.3. Dlouhodobé cíle

- Mapování výskytu sociálně patologických jevů (užívání psychotropních látek)
- Pravidelná spolupráce s oblastním metodikem prevence formou pravidelných schůzek (Mgr. Martin Kupka, Ph.D.)
- Prevence záškoláctví u zletilých žáků

3.4. Swot analýza

Silné stránky	Metodika k řešení rizikového chování
Slabé stránky	Užívání tabákových výrobků a jiných návykových látek mimo areál školy, u učebních oborů velká absence žáků
Příležitosti	Možnosti volnočasových aktivit u nás ve škole (strojírenský kroužek, kroužek robotiky aj.)
Hrozby	V oblasti mnoho uživatelů návykových látek, snadno se lze dostat k návykovým látkám

4. SPOLUPRÁCE

4.1. Spolupráce s kolegy

Ve škole probíhá pravidelné setkání metodika prevence, výchovného poradce a karierního poradce s vedením školy minimálně 1x za měsíc v rámci setkání výchovné komise. Dále probíhá úzká spolupráce mezi školním metodikem prevence a výchovným poradcem v případě nalezení výchovných problémů.

4.2. Aktivity pro rodiče

Na třídních schůzkách informujeme rodiče o akcích pořádaných školou, je nabízena spolupráce se školou na zájmové činnosti, případně účast na vybraných akcích školy (Den

bezpečnosti, třídní hodiny). Rodiče také mohou nalézt nejnovější veřejné informace na webu školy: www.soje.cz

4.3. Swot analýza spolupráce

Silné stránky	Dobrý kolektiv, ochota pedagogů o seberozvoj v oblasti práce se třídou
Slabé stránky	Horší podvědomí o práci výchovné komise u ostatních pedagogů, pouze pomocí zápisu z jednání
Příležitosti	Hospitace v třídních hodinách
Hrozby	Nezájem ze strany pedagogů o další spolupráci s metodikem prevence, časová vytíženost pedagogů

5. AKTIVITY PRO ŽÁKY NA ŠKOLNÍ ROK 2021 – 2022

6. VŠEOBECNÁ PREVENCE V RÁMCI ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍ PROGRAMU

1. ročník	
Dějepis	<ul style="list-style-type: none"> • Totalitní režimy v Německu a Rusku • Globalizace
Základy ekologie	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost organismů a jejich charakteristika • Ekosystémy, biom • Potravní řetězce, potravní pyramida • Koloběh látek v přírodě • Vzájemné vztahy člověka životního prostředí • Historie vývoje člověka • Anatomie a fyziologie člověka • Zdraví a nemoc

	<ul style="list-style-type: none"> • Vliv činností člověka na životní prostředí • Vliv životního prostředí na zdraví člověka • Recyklace odpadů • Likvidace komunálního odpadu
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena v TV, zásady chování, cvičební úbor, obutí • Pravidla her, závodů, soutěží, smyslu pro fair play
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Copyright a zákon na ochranu dat, autorská práva • Základní služby internetu • Prohlížeč, vyhledávání informací • Specifika práce v síti, sdílení dokumentů • Komunikace – elektronická pošta, on-line komunikace • Ochrana dat
Odborné předměty	<ul style="list-style-type: none"> • BOZP při práci se strojní technikou

2. ročník	
Občanská nauka	<ul style="list-style-type: none"> • Význam práva, právní řád, právní vztahy • Soustava soudů v ČR, policie, notáři, advokáti • Trestní právo, trestní řízení, kriminalita mladistvých • Občanské právo, občanské soudní řízení, vlastnické právo, smlouvy • Pracovní právo, trh práce
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Pohybová aktivita a zdravý životní styl • Diagnostika, posouzení tělesné zdatnosti (BMI) • První pomoc, úrazy a náhlé zdravotní příhody ohrožující život
Informační a komunikační technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Informace, práce s informacemi • Informační zdroje

3. ročník	
Občanská nauka	<ul style="list-style-type: none"> • Společnost, hlavní činitelé socializace • Struktura společnosti, nerovnost ve společnosti, společenské vrstvy • Sociální pozice, sociální role, status, • Komunita, multikulturní soužití, minority, migrace • Krize v sociálních vztazích • Intolerance, xenofobie, antisemitismus, nacionalismus, extremismus, extremistická hnutí v ČR, rasismus, terorismus • Víra v životě člověka, církve a náboženství • Sekty, náboženský fundamentalismus a jejich nebezpečí • Problémy života společnosti, generové problémy, postavení mužů a žen • Konflikty, jejich řešení, asertivita • Současné problémy české společnosti • Sociálně patologické jevy
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika v každodenním životě (ochrana dat)
Tělesná výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Mimořádné události (živelní pohromy, krizové situace, evakuace) • Sestavování a vedení pohybových aktivit, rozhodování soutěží
Elektrotechnika	<ul style="list-style-type: none"> • BOZP v elektrotechnice

4. ročník	
Český jazyk a literatura, Anglický jazyk	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví • jídlo a výživa • právní pojmy

Občanská nauka	<ul style="list-style-type: none"> • Etika
Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • Mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy • Daně z příjmů • Systém sociálního a zdravotního zabezpečení • Nezaměstnanost • Inflace

7. KONKRÉTNÍ AKTIVITY

Téma:	Lektor:	Místo:	Doba:
Návštěva kontaktního centra DARMODĚJ	Pracovníci centra DARMODĚJ	Jeseník, kont. centrum na AN	Říjen 2021
Městská policie Jeseník – prevence kriminality mládeže – závislosti na alkohol, kouření	Pracovníci MěP Jeseník	SOŠ a SOU str. a stav. Jeseník	Listopad 2021
Šikana, kyberšikana – beseda s pracovníci PČR Jeseník	Pracovnice PČR Jeseník	SPŠ Jeseník	Leden 2022
Syndrom vyhoření učitele Závislostní chování	Pracovník PPP Jeseník	SPŠ Jeseník	Únor 2022
Návštěva kontaktního centra DARMODĚJ – pro žáky 1. ročníků	Pracovníci centra DARMODĚJ	KC Jeseník	Březen 2022
Beseda s pracovníkem ÚP pro závěrečné ročníky „Jak hledat práci“ pro žáky 3. a 4. ročníků	Pracovnice ÚP Jeseník	SPŠ Jeseník	Květen 2022

Hodnocení akcí:

Průzkum bude proveden ústně rozhovorem se žáky.

- a) kvantitativní – počet žáků se zjišťuje prezenční listinou
- b) kvalitativní – osobním dotazníkem nebo dotazem k žákům a pohovorem zjišťujeme spokojenost s akcí

Zvláště důležité je zpětnovazební ověření výsledků akce. Každá akce má tzv. hodnotící tabulku, kterou vyplníme po skončení a vyhodnocení úspěšnosti.

8. EVALUACE ŠMP A ŠMP

8.1. Zhodnocení preventivních aktivit

Silné stránky	Dobrá spolupráce s organizacemi v regionu (Darmoděj, Policie ČR, PPP)
Slabé stránky	Opakující se preventivní programy, málo organizací ke spolupráci
Příležitosti	Větší zapojení organizací mimo mikroregion Jesenícko
Hrozby	Geograficky a sociálně izolovaný region, málo neziskových organizací ke spolupráci, neúčast žáků na prezenční výuce, málo preventivních aktivit pro žáky

8.2. Zhodnocení vzdělání pedagogických pracovníků

Silné stránky	Studium budoucího metodika prevence v oblasti primární prevence, velice dobrá spolupráce s PPP, PPP sídlí v budově školy
Slabé stránky	Časová vytíženost pedagogických pracovníků, problém najít společný čas pro vzdělání v oblasti PP
Příležitosti	Větší zapojení odborníků mimo mikroregion Jesenícko
Hrozby	V okolí méně kvalitních odborníků v oblasti primární prevence, motivace pedagogických pracovníků ke vzdělání v oblasti PP

8.3. Zmapování rizikového chování

Silné stránky	Metodika k řešení rizikového chování
Slabé stránky	Užívání tabákových výrobků a jiných návykových látek mimo areál školy, u učebních oborů velká absence žáků
Příležitosti	Možnosti volnočasových aktivit u nás ve škole (strojírenský kroužek, kroužek robotiky aj.)
Hrozby	V oblasti mnoho uživatelů návykových látek, snadno se lze dostat k návykovým látkám

8.4. Výskyt rizikového chování

Špatné vztahy mezi žáky-----	1
Případy využití el. prostředků k ubližování -----	1
Záškoláctví-----	32
Podezření na skryté záškoláctví-----	39
Užívání tabáku -----	27

Programy k indikované a selektivní prevenci nebyly realizovány.

8.5. Evaluace preventivních aktivit

Viz. Příloha č. 2 - Výkaz pro školní rok 2019/2020

8.6. Plány na další období

Změna na pozici metodika prevence, nahrazení stávajícího metodika prevence, navázat větší spolupráci s okresním soudem v Jeseníku. Využití evaluačních nástrojů (dotazník) ve spolupráci s oblastním metodikem prevence.

9. LEGISLATIVA

9.1. Seznam legislativy ŠMP

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)

9.2. Seznam využívané strategie ŠMP

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019 -22
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 –2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 – 2022
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2021

9.3. Metodické pokyny pro ŠMP

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:
 1. návykové látky
 2. rizikové chování v dopravě
 3. poruchy příjmu potravy
 4. alkohol
 5. syndrom CAN
 6. školní šikanování
 7. kyberšikana
 8. homofonie
 9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
 10. vandalismus
 11. záškoláctví
 12. krádeže
 13. tabák
 14. krizové situace spojené s násilím
 15. netolismus
 16. sebepoškozování
 17. nová náboženská hnutí
 18. rizikové sexuální chování
 19. příslušnost k subkulturám
 20. domácí násilí
 21. hazardní hraní

22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)
- související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24) související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

10. ZDROJE

Literatura určená pro žáky, či pedagogy, které jsou k dispozici k zapůjčení u metodičky prevence (Ing. Zora Aichlerová, kabinet 501)

GEISLEROVÁ, Eli. *Mít přehled: průvodce informačními a poradenskými službami pro mládež v ČR*. Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2012. ISBN 978-80-87449-02-8.

Plav!, aneb, Průvodce absolventa SŠ přípravou na reálný život. Plzeň: Grafia, 2016-. ISBN 978-80-88294-24-5.

Dále je možnost zapůjčit digitálně:

Filmy, které pomáhají režiséra Davida Vignera

Šťěstí přeje připraveným (DVD)

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

- ÚP – úřad práce
- PAS – porucha autistického spektra
- ŠMP – školní metodik prevence
- PPŠ – preventivní plán školy
- SWOT – analýza silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- SEPA – On-line systém evidence preventivních aktivit

12. SÍŤ KONTAKTŮ

Instituce	Zaměření, osoba	Kontakt
Dětské centrum 1990	Denní stacionář, chráněné dílny, rehabilitace, logopedie, divadlo	584 411 104
Dětské terapeutické centrum sedmička	Vyšetření, terapie, rehabilitace	777 566 027 info@7centrum.cz
Dětský klíč Šumperk, o. p. s.	Sociální služby, diagnostika	583 550 118 DKnedomova@seznam.cz
Jdeme autistům naproti, z. s.	Raná péče, sociální rehabilitace	608 366 835

		Jan.olomouc@gmail.cz
Rodinné centrum Olivy	Rodinné centrum, zájmový kroužek pro děti s PAS	777 963 362 Olivy.os@seznam.cz
Pedagogicko- psychologická poradna Jeseník	Psycholožka - Mgr. Eva Pacherníková	vedouci@ppp-jesenik.cz
Pedagogicko- psychologická poradna Jeseník	Mgr. Martin Kupka, Ph.D., oblastní metodik prevence	584 411 829 metodik@ppp-jesenik.cz martin.kupka@ppp-jesenik.cz
Krajský školní koordinátor primární prevence	PhDr. Ladislav Spurný	585508545 l.spurny@krolomoucky.cz
P-centrum	Mgr.et Mgr. Jitka Škarohlídová	737 259 577 jitka.skarohtidova@p-centrum.cz
P-centrum	Mgr. Markéta Rodryčová, indikovaná prevence	734 489 420 marketa.rodrycova@p-centrum.cz
E-bezpečí	doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D., ICT prevence	777 146 808 info@e-bezpeci.cz
Řešení šikany	Mgr. Marek Mikláš	602 747 645 mmiklas@post.cz
Policie ČR Jeseník	por. Ing. Tereza Neubauerová, metodička prevence, mluvčí	602 257 459 tereza.neubauerova@pccr.cz
Oddělení sociálně právní ochrany dětí (OSPOD)	Michalčáková Eva, Bc., DiS.	584 498 447 eva.michalcakova@mujes.cz
Člověk v tísni	Michaela Vrbová, programy sociální integrace	739 320 231
Člověk v tísni	Helena Spěváčková, terénní pracovnice	739 320 231 helena.spevackova@clovekvtisni.cz

Darmoděj z.ú.	Bc. František Hladký, prevence v oblasti adiktologie	774 424 560 hladky@darmodej.cz
---------------	--	---

13. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.
[online]. 2010 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlaskey-1>. *Www.msmt.cz*
[online]. [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlaskey-1>

